

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG: Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet. hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adnak vissza.	Felolvasó szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.	KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban. hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.
Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. Néptanítónak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.	Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.	

Pünkösöd.

A hit ujjaébredésének, a csüggedést eloszlató vilá-gosságnak, a szomorú lelkeknek vigasztalást osztó iste-ni szikrának, a terméketlenséget feloldozó mennyei jó-ságnak, — az Istenség legfőbbesőbb nyilatkozásának ünnepe a pünkösöd.

A természet illatozó virágos kerté alakul át a földön.

Az Istenség jelentkezését látjuk minden fűszálban a levegőben, az emberi érzésekben.

Boldog áhitattal szemléljük a föld csodás föleleve-nülését, a buzakalászok imbolygásait, a lombos fák ér-lelő gyümölcseit, a rózsatők gazdag termékeit, a virágok százféle színeit, s érezzük, hogy végtelenül jóságos, gon-doskodó atya órkodik fölöttünk, akinek határtalan szere-tetéből fakad minden, amit csak élvezhetünk.

A hitben való megerősödés sugallata ráereszkedik örömtől repeső szívünkre és dagadozó kebelrel szívjuk be tudónkba az erdők és virágok szagos levegőjét.

Az apostolok oszlását és a tüzes nyelvek megjele-nését ma is látjuk lelki szemünk előtt s ha haragjában megdördül az ég, s tüzes villám cikázik végig a fel-hők tömegén, térdre borulunk hatalmad előtt te Dicső, és áldunk, hogy imádkozni tanítottál meg bennünket.

Mert csak így érték el a megigazolás dicsőségének biztos útját, amely haladva, jóságod folyton tartó böl-ségével elárasztva boldog meglepéssel tekintünk föl hozzád, a megmérhetetlen magasba, dicső trónusod felé.

Ha hitünkben való bizodalunk nem adna erőt a kenyérfüzdélem verejtékes munkájához, mivő lenne az emberi erőles!

A munka nemesítő ereje, oszlopa a vallásnak!

Ha az emberi erkölcsökön nem uralkodnék isteni szikra, mivő lennének a munkaképtelenek s honnan meri-tenék hitüket?

Az emberi erkölcsökben van letéve a hit alapja.

Az apostolok fennen hirdetett szavainak lelkünkben

megfogamzott gyümölcsén hadd táplálkozzanak ember-társaink.

Sajnos azonban, hogy az ígét, mely az emberiség közös boldogságának kuforrását oly ckes szavakban je-löltö meg, sokan nem akarják megérteni.

Akik az életküzdélem teréről szerencsésen bő zsák-mánnyal megrakodva vonulhattak félre, kőházuk kényel-mes falai közé, közönyös egykedvűséggel nézik nélkülöz-zésre kárhözott embertársaik meddő küzködését.

A jótékonyág Geniusza hiába kopogtat ajtójukon. Erzéketlen marad a szívük, nem tudva, a sze-génynek mily drága a kenyér s milyen olesó a ve-rejtékeje.

Igy pünkösöd napján mindig eszünkbe jut a felfu-valkodók és hatalmaskodók pünkösdi királysága az ó aranyos papírból összeragasztott sallangos, ezifra koro-nájukkal — és tragédiájukkal.

Sajnálkozva térünk ki utjuk elől, nehogy lélekze-tünkkel fejükről a koronát lefűjjük.

A felfuvalkodott megtagadója ön-maga emberiségé-nek, megtagadója az isten képéhez való megteremtésének.

A hitnek és vallásnak e szent ünnepén elkerülhet-len az elmékedés. De nemcsak a hitnek és vallásnak ünnepe ez a mai nap, ünnepe az emberiségnek, a nem-zetnek, társadalomnak és egyéneknek is.

Az emberiségben a viláosság terjedését hirdetik az apostolok s ha van is szomorú, gyászos idő az em-beriség történetében, érezzük, hogy kell egy jobb jövőnek jönnie.

Hiszünk, hogy el ne bukjunk a féluton.

S a nemzetek nem merítik-e ki minden dicső-güknek forrását, hogy büszkén mutathassanak rá a multra, mely bár véres volt, de amely biztató lehet a jövő boldogságára nézve.

A nemzetek bíznak, mert ismerik önmagukat és saját szívük a bizalom legvérmesebb forrása.

S a társadalom, amely forr, küzd, dolgozik napról napra, és az egyének akik verejtéket hullatnak, hogy

legyen mit enniük másnapon, mind, mind, tágtul kebel-lel, kitárt szívvel térdelnek az oltár előtt.

Remélnék, mert boldogulni akarnak!

És így tovább! A mindenség millió paránya, a ter-mészet minden alkotása érzi, hogy melegebb a nap, illa-tosabb a lég, nagyobb a természet e napon, mint egyéb-kor.

Érzi, hogy piros pünkösöd napja van!

Pünkösdi rózsák illatoznak, virulnak, s aki ott jár a természet ölen s keresi a természetet, az csodás har-móniába olvadva találja meg a természet remekait.

Tanuld megismerni a természetet és föltaláld az Istent!

Ma napság nincsenek apostolok, akik eljárának hit-et csepegtetni az emberek szívébe, nincsenek, akik meg-tanítanak a csüggedőket hogy reméljenek s a csodás hang mégis megszólal, mi tudjuk hol, ki által, a légben e vagy önmagunkban, de érezzük, halljuk a hangot, mely hasonlít Madách nagy mondásához:

„Ember küzdj, és bízva bízzál!”

És mi küzdünk bizunk, remélünk!

A kétségbeesett, eltévelyedett lélekbe is visszatér a hit, leejti a gyilkos fegyvert, melyet önmaga ellen for-dított és meggy küzeni tovább.

Piros pünkösöd, ez a te végzésed!

Te elozlatod az ellentéteket az emberekben, te megtanítod őket, hogy keletnek föl a porból és emel-kejenek föl a magasba Istenükhöz.

Ez a te hatalmas erőd, fölvilágosodás napja!

Nem kell apostol már, nem kell fenyegetés; a hit ma önkéntelenül támad és folytonos erős tudattá válik az ember lelkében.

Virágok ünnepe, remények ünnepe, szívek föltáma-dásának magasztos ünnepe, légy üdvözölve!

F. A.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Pünkösöd.

— 1889. —

Ez a virágok ünnepe.
Dalok dicső tavasza.
A szív gyönyörrel van tele,
Ajk nem nyílik panaszra.
A légből illat és sugár,
Repülnek köjben üszva,
Miként boldog szerelmesek,
Csókóktól ittasulva.

Miként boldog szerelmesek
Reszketnek a virágok,
Ha esti szellő pajkosan
Susogva száll reájuk.
Nagy boldogságról süg nekik
Titokzatos regéket,
Hogy boldogság a szerelem
S a szerelem az élet.

Hogy boldogság a szerelem,
Ezt én is, én is érzem,
Lánykám szemében meglelem
Menyibéli üdvösségem.
Pünkösöd, virágok ünnepe,
S a szerelem tavasza,
Szívemben a gyönyör dalát
Az üdvösség fakasztja!

G. M.

* emlékkönyvébe.

Szakaszld le a rózsaszálat,
A mig virul szinompája;
Mert ha elhal, — Isten tudja —
Mikor nyílik más utána.

— Ürítse ki a jelen kelyhét,
Élvezd, élvezd minden cseppjét,
Lám: csak emlék már a mult is,
És a jövő csak remény még.

Márton Pál.

Katholikus költők.

(Mutatványok egy éppen most megjelent műből.)*

Századunk magyar irodalma sokoldalúságában hasonlítat-lanul fölmúlja az eddigi magyar irodalmi századok összes alkotásait.

Különböző költészeti irányok indulnak meg, de mindannyit összekapcsolja a törekvés s a végső cél rokonsága.

Nagy mulasztásokat kell pótolni, nagy hiányokat kitölte-ni, bizonyosságot mutatni az egész világnak szellemünk erejéről s nyelvünk életrevalóságáról.

Ujjászületés mindenfelé.

Az irodalomból kiindult eszmék a közéletben hálás talajra találnak, a legszebb gondolatok már nincsenek többé egy asz-talíók számára hivatva.

*) Katholikus költők ezim alatt egy irodalomtörténeti anthologya jelent meg Dr. Körsy Lászlóól Buzárovits Gusztáv ímert esztergomi kiadónál, kit ő Szentéje XIII. Leo pápa csak nem régebben becses emlékek tüntetett ki par excellence katolikus irodalmi kiadványaiért. A nagyérdék s irodalom-történeti becsüli több, mint ötven katolikus magyar költő irodalmi pályáját ismereti életútjukban s költészetüket jellemző gondosan kiemelt mutatványok-ban. Az épp oly tanulságos, mint gyönyörködtető új könyv Szujszky Antal esztergomi praelatus kanonoknak, fegyverházmegyei könyvtárolónak a kath. költők Neoztorának van ajánlva. Összintén mi is ajánljuk minden kath. esa-ládi kör számára. A fényesen kiállított, huszonöt új terjedelmű füzött példány ára 2 forint, a díszes vászonkötésű 3 frt. Az előfizetések vagy jelentkezések a kiadó eszmére intézendők. A szerk.

Ujjászületik az izlés, a nyelv, a szellem, a tudomány s a költészet. Még az alkotmány is.

Alig találunk európai nemzetet, mely félszázad alatt hatal-masabb átalakulást mutatna fel, mint hazánk 1825. óta. Hasonló ez a Szent István uralkodása kezdetén végmetén nagyszerű átalakuláshoz, midőn a magyar szellem összerokonosodott a ker. vallás révén az európai műveltséggel.

Csak hogy mig Szent István korában az új vallás és az új alkotmány teremtette meg a magyar királyságot, addig nyolcz századdal később a tudomány, az irodalom s a politikai életnek európai színvonalra való emelése lelkesíti a törekvéseket.

Vallásos költészetünk egész más eszmevilágban él. Nin-csenek hitfelekezeti surlodások, a béke malasztos szelleme uralkodik a különböző felekezetek fölött.

Guzmich Izidor, az újabb katolikus vallási irodalom ne-meslekkü művelője, fölveti a vallás-unio eszméjét, mely az irodalomban, mint eszményi törekvés, élénk helyeslést talál, de azon túl nem igen hódít.

Modernebb vallásos költőink között előkelő helyen emlit-hetjük föl Tarkányi Bélát, aki vallásos költészetünknek egyik legbuzgóbb művelője. Egyházi Énektára közel százötven hym-nust és egyházi éneket tartalmaz. Hymnusai szép költői tehetség-ről tanuskodnak. Toldy Ferenc egész melegséggel így nyilatkozik róluk: »Szelepesényi és Szegedi nagy énekeskönyvei óta az első nyomós és tekintélyes igyekezet az időtől elmaradt hymnologiankat megújítani. Szerző tiz év óta tanulmányozta e szakot, gyűjtött, javított, költött maga s a lelkes és számos apró füzetekből már ismeretes fáradozásai véggyümölcseként adja e teljes énekkönyvet, gyakorlati céljához képest czélszerű világossággal, javítgatással s pótlásokkal. Nem kevesebbek 143 éneknél saját szerzeményei, melyek közt az újabb kor legsze-rencsés, mert buzgóbb, legnaivabb és legénekelhetőbb énekei találhatunk. Nem kevéssé növeli e munka becsét a zenei rész, mely az egyházi jellem megörízvén, vallásos éneklésünk annyira kívánatos reformjára nyomós lépés.«

Országgyűlési napló.

— **Jun. 4.** — Az appropriáció útjára ma izgatott jeleketek szült; s ezek közt ért véget. Az ülés végén a részletes tárgyalás alatt Polónyi Géza beszéde kellett ismét óriási izgatottságot, mert Polónyi, midőn azt fejtette ki, hogy a Tisza elleni harc szenvedélyességének erkölcsi jogosultsága van, föl- említett valakit, a ki a szabadelvű párt tagja, s pénzért vállalkozik hivatalserzésre. Kimondhatatlan füláladás követelte nevéért, Polónyi megnevezte Várady Gabort. — Erre hallott csend következett; s ez tetemést jelentett.

A mai vita alatt a kormánypartból Wekerle Sándor pénzügyminiszter szólalt fel, és a mult helyett (a bizalmi kérdés alapjául) a jövőre mutatott. De arra a válasz nagyon egyszerű. Mi azt a jövőt sok tekintetben üdvözölök, ha nem azon a multon akarna fölépülni. De az a mult nem alkalmas arra, hogy fundamentum legyen. Azon minden beomlik.

Az ellenek részéről fészes beszédet tartottak. Szóltak: Madarász József, Báró Kaas Ivor, Horánszky Nándor és Irányi Dániel.

A szavazás felállással történt. S az ülés igen izgatott hangulatban oszlott szétjél.

— **Jun. 5.** — A képviselőház ma a pénzügyi közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Szederkényi Nándor, Beóthy Akos, Simonfy János és Meltz Oszkár a javaslat ellen nyilatkozott, Széll Akos és Wekerle Sándor pénzügyminiszter mellette. A többség általánosságban elfogadta a javaslatot. A részletes tárgyalás holnapra maradt.

Napirend előtt Várady Gábor nyilatkozott Polónyi Géza tegnapi vadjárta, a mit nem tehetett meg tegnap, mert nem volt jelen. A jobboldali utolsó padosorok egyikében ült. Reszkető kezével papírszeletet morzsolgatva, várta az elnök felszólítását. A mellette elhaladó Móréc Pál kétségkívül hálás tekintettel vizsgozta. Az elnök felhívására tíz év óta ma beszélt először a házban. A testben-lélekben megtörtött agg nyilatkozatait abszolút csendben hallgatták. Valami négyezer ismételt: tény ez, tény az. Csak azt nem ismertbe he, hogy pénzért állami hivatal közvetítésére kötelezte volna magát. Úgyét, melyet privát természetűnek nyilvánított, a ház itéletre áll bocsátotta.

Polónyi Géza néhány felvilágosítással kiegészítette Várady nyilatkozatait és az ügyet szintén a ház itéletére bízta. Még az elnök tet megjegyzéseket, mire a ház napirendre sietett. Várady pedig az ülésteremből távozott.

— **Junius 6-án.** — A ház ma a pénzügyi közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásán kívül négy kisebb törvényjavaslatot intézett el.

A pénzügyi közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat részletét Bekross Elek, Gyurkovics György, Pogány Károly és Varasdy Károly nyújtotta be módosításokat, melyeket a ház a javaslattal együtt elfogadott.

Az 1880. XX. t.-cz. némely határozatainak módosításáról szóló törvényjavaslatot Simonfy János felszólalása után, az 1881. XLII. t.-cz. némely határozatainak módosításáról szóló és a Budapest főváros által felveendő kölcsön bélyeg- és adómentességéről szóló törvényjavaslat pedig Horváth Adám felszólalása után a ház változtatás nélkül elfogadta. Ez utóbbi javaslat részleteit Horváth Adám módosítást is nyújtott be, melynek értelmében a kedvezményeket a második évet szolgáló tanárjelöltekre is kiterjesztessenek, de ezt a ház gr. Csáky Albin miniszter felszólalása után mellőzte.

POLITIKAI HIREK.

* A képviselőház programja. Mihelyt a képviselőház a napirendre kitűzött előterjesztéseket, köztük a pénzügyi közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslatot, letárgyalta, ne-

hány napig szünetelni fog a törvényhozás. Pünkösdt után szerdán, a főrendiház tart ülést. Ha a főrendiház letárgyalta, a képviselőház által megszavazott összes javaslatokat, az ülészek nyitattik meg. Az országgyűlés június 22-ike előtt, mihelyt az új ülészek alakulása befejeztett és a delegáció tagjai megválasztottak, királyi leirattal elnapoltatik. Ertesülésünk szerint az országgyűlés őszszel csak október első napjaiban fog ismét összejülni.

* **Főispáni kinevezések:** A hivatalos lap mai száma közli dr. Flatt Viktornak. Újvidék város főispánjára történt, általunk már jelzett kinevezését. Az erre vonatkozó királyi kézirat így hangzik: A belügyminiszterem ideiglenes vezetésével megbízott közmunka- és közlekedésiügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Flatt Viktort Újvidék szág. kir. város főispánjává kinevezem. Kelt Lajnbach, 1889. évi június hó 2-án. Ferencz József s. ki. Baross Gábor s. k. A hivatalos lapban ma közölt másik legelsőbb kézirat szerint a király ő felsége megengedte, hogy Sandor Béla Bács-Bodrogmegye főispánja, ezen állásban való meghagyása mellett, Baja város főispáni teendőit ideiglenesen vezesse.

* **Az új belügyminiszter** alighanem ismét Tisza Kálmán lesz. Erre enged következtetni a bécsi felhivatalos Pol. Corr. budapesti levelezőjének következő jelentése: »Az az izgatottság, mely az utolsó napokban az ellenek körében a miniszterekkel szemben mutatkozott, valószínűleg onnan ered, mert híre járt, hogy Tisza újra átveszi a belügyi tarcat. Erről volt is szó, végleges határozat azonban még nem hozottott.«

Külföldi szemle.

A cár köszöntője. Az orosz cár feltűnést keltő töstija, melynek Nikita montenegrói fejedelem felkösöntötte, a felhivatalos Novoje Vremjában jelent meg s szó szerint oroszul így hangzik: »Два за здравье князя Сербского явднственого и зкренного и вьernoво дьруга Рашских; magyarul: »Ismom a montenegrói fejedelemnek, Oroszország páratlan őszinte és hű barátjának egészségére. Meg kell jegyeznünk, hogy a ki először lefordította s tavirat után közölte a töst szövegét, egyáltalában nem követelt el oroszokodást a fordítással — mint az egy orosz diplomata állítja, mert a »jüdszintvennűj« szónok elsőben »egyes, egyetlen« jelentése van, de másfél minden skrupulus nélkül elfogadható az orosz magyarozat is, t. i. a »páratlan« értelmezés, mert a kérdéses szónak átvitt jelentése csakugyan »páratlan, hasonlíthatatlan« — különösen a barátság jelzőjeképen.

Galiciai tanulók orosz fogságban. Negyven krakói diákok, kik szabályszerű uttével elutva kirándultak a szomszéd Ojcov orosz-lengyel községbe, egy orosz határőr feljelzése dőkezteltében elfogtak és vasárnap óta még mindig fogságban vannak — állítog hazafias dalok éneklése miatt. A kiszabadításuk tet minden lépés eddig még nem vezetett eredményre. A krakói akadémiát olvasókör ezért a bécsi külföldi hivatalhoz fordult.

Tüntetés a belga kormány ellen. Mult éjjel ismét voltak kormányellenes tüntetések. Mintegy ötezer főnyi tömeg csavargott az utcákon s lehurrogatta a papokat, s Bernaert kormányelnököt. A főváros munkánsége elhatározta, hogy szövetkezik fog a polgársággal a klerikális kormány megbuktatására. A rendőrség megszállta az összes kormányépületeket bejáratáit.

Ferencz József király berlini utazása ügyljátszik el van már határozva. Allítólag aug. 13. és 14-én érkezik O főségre Berlinbe, hol már előkészületek tesznek fogadtatására.

In vino veritas.

Most már mindenki tudja tisztán és világosan, a minden oroszok czárja a saját legmagasabb személyében minden esetre szintén legmagasabb borral telt pohár mellett kinyilatkozta, hogy Oroszországnak csak egyetlen egy hű és őszinte barátja van és ez a fekete hegyek fejedelme, Njegos Petrovics Nikolaus.

Borban van az igazság, kétségtelen, hogy III. Sándor czár felkösöntője az ő benső. szívében gyökerező

meggyőződésnek adott kifejezést és semmi esetre sincs a vidám asztali hangulat túlaradásában kiszalasztott, a józan s higgadt megfontolást ki nem álló szözlásmóddal dolgozik.

Ha a czár azt mondja, hogy Oroszországnak nincs más őszinte és hű barátja, mint Nikita fejedelem, úgy ez mindenesetre igaz; mert ha lett volna is az északi birodalomnak még más oly hű és őszinte barátja, mint Montenegro, a czárnak ez a felkösöntője szükségkép elődegenítette volna, főleg mivel azt egész tündetőleg még a »Reichsbote«-ban is közzététett.

A felkösöntője e szerint nem csupán azt jelenti, a mit mond, hanem azontéül még azt is, hogy a czár más »egyetlen« barátokat Nikitán kívül egyáltalán nem is kíván.

Ha ez a nyolezvan millió oroszok jó, bizonyára nekünk is jó lehet, de önkénytelenül is kérdésünknél kell önmagunktól: egyuralkodójának ily vélekedése és meggyőződése mellett miként üzhöz Oroszország provokatív politikát, a Franciaországgal való kőkettirozás által mint idézheti elő Németország rosszhangulatát és a Hitronok és Perziaiák különös üzemelme által Bukarestben és Belgrádban miként tudja épességgel kihívni Ausztria-Magyarország bizalmatlanságát.

Ha az embernek nincs más őszinte és hű barátja, mint az összes balkán szuverének legkisebbike és ha a birodalom belsejében folyton a nihilista rémek kísérte- nek, akkor már mégis csak óvatossában kellene bänni a szikrával a Vogecek és a Balkán felsziget melletti puskaporos hordók körül.

Bécsben — mint a »Pester Correspondenz« jelen- tí. — az első pillanatban igen frapprozova voltak a czár toastja által, s az nem kellett örvedetes hatást. Érettebb megfontolás után azonban az eset világosabb oldalát ragadták meg s az eszárzi felkösöntőt annak vették, a mi tényleg, t. i. szóbeli testimonium pauper- tatis, melyet birodalom részére állított ki a czár.

Oroszország imponált addig, a mig titokzatos hallgatásba burkolódzott s nem közölte nézetét a szövetség- gők fölöl: e hallgatagság leple alatt a legveszedelmesebb támadási és védelmi fegyvereket lehetett előreje gondolni; most már tudjuk, hogy Oroszországnak csak és csak Nikita az egyetlen hű és őszinte barátja, föllebbent a titok s tudjuk, hogy a hallgatás mögött nem rejtett más, mint ajútságt és bátoratlanságt.

Megyei s helyi hírek.

* **Sándor Béla** megyénk és városunk főispánja Baja sz. kir. város ideiglenes főispánjává nevezetteti ki. E ténnyel kapcsolato- san a »Bácska« az ellenek »profétái« jónak látja provokatív, figyel- metztetőn arra, hogy a »baljósokat és áskálódotok« dacára is Sándor Béla nemcsak, hogy nem »menesztetteti«, de ez »ideiglenes főispánja«-ban a kormány bizalmát s a legelső meglegedést nyerte ki. Mindenek előtt kijelentjük, hogy a megyei ellenek semmiféle profétákat föl nem jogosított arra, hogy jóslatokat te- gyen, Sándor Béla menesztése iránt s hogy »askalodjék« ellene. A megyei ellenek nem deklamálta magát tres jóslatokkal és esse- gában sincs »askalódni« Sándor Béla ellen. Hítte ugyan az ellenek, sőt hiszi ma is, hogy a véderói vita folytán rekonstruált kabinet főterekvésének tekintend a megyei közigazgatás sebeit orvoslani, s első sorban azon főispánokat, kiknek összes érdeme a sikeres korteskedésben rejlik, — arra való, lelkismeretes és erélyes főis- pánokkal váltani föl. Baross Gábor meg is kezdte a purifikációt, de ebben Tisza Kálmán megakadályozta s 14 főispán nyert ilyépk »pardon«-t. Mi azt soha se állítottuk, hogy Sándor Béla nem bírja Tisza bizalmát, sőt ellenkezőleg: kárhoztattuk a Tisza- kormányt ama politikáért, mely más érdemet, mint a mely a korteskedésben nyilvánult, el nem ismer. Sándor Béla szerencés kortesnek bizonyult, sikerült a választások alkalmából szolgabírói, jegyzői, de főleg nagypénzüjellőitjei által sikereket aratni. E szempontból tehát Tisza meg lehet vele elégedve. Más érdemét mi nem ismerjük. Mert, hogy a megyében lábra kapott rendkívüli korrup- ció ellenében csak egyszer is érettezte volna erélyes jobbját: azt tagadjuk. — De végre, — vajlon helyesen következtet-e a »Bács- ka« abból, hogy Baja sz. kir. város főispánjává ideiglenesen Sándor lett kinevezve, — arra, hogy ok bírja a kormány bizalmát? Lehet, hogy helyesen, de éppányi ok forog fenn az ellenkezőre is. Mert mit jelent vajlon az ideiglenesség? Azt, hogy Sándor Béla csak addig lesz Baja város főispánja, a mig alkalmas egyén nem fog ez állás betöltésére találni. E hogy Sándor Béla alkal- masnak arra, hogy a jelenleg viselt állásával egyetemben ez új állást is megtarthassa, nem találatott. — azt eléggé bizo- nyítja az a körülmény, hogy új állása csak ideiglenes jellegű; mert hogy meg bírná ez új állást is elfoglaltsága tekintetéből, az onnan tünik ki, hogy elődei ezen felül még szabadkai főis- pánok is voltak. — Korai tehát a Bácska üdvökialtása e kinevezés fölött, sőt korai volna még akkor is, ha — nem talávan a kor- mány hívei között alkalmas egyént ez állásra, — véglegesítő is Sándor Béla, mert az csak szegényeségi bizonyítvány arra az óriási majortásra, melyből egy bajai kis. főispán se kerül ki.

* **Telekönyvhatóság Topolyán.** Topolya — mit érte- sülnék teleknyvhatóságot kap.

* **Kinevezés.** A budapesti főügyész Szajbel Gusztáv sza- badkai kir. törvényszéki díjnyok az ugyanonntani ügyészséghez ír- nokkát nevezte ki.

* **Egyházi hírek.** A zombori róm. kath. templomban pünkösdt mindket napján a 10 órai nagymisén a kaszinó-egyleti dalarda nő-tagjából és több műkelvelő urhölgyből alakult énekkar Bergmann Agost tanár vezetésével mellett Batmann J. L. két-zöla- mn U dur-miséjét (op. 335) adta elő. A magán-részeket Auth Györgyné, Városy Lászlóné, Fehér Eulália, Lovich Aranka, Poli- kán Mariska és Tessenyi Vilma urhölgyek énekelik. Betétek lesz- nek: vasárnap »Adoratio Salvatoris« Kainerstrofer Klóttildó, ének- li Karvay József ur, Rheinberger »Elegia«-ja, orgona-kísérett mel- lett gondonkán jatsza dr. Simon József Sándor ur, és Kral János »Ave Maria«-ja. Éneklik Traub József és Schtaudaehar József urak; — hetfőn Hédeke »Memento religioso«-ja, harmonium-kí- sérett mellett gondonkán jatsza dr. Simon József Sándor ur, Der- lik »Offertorium«-ja, éneklí Soros Antal ur és Kintner »Ave Maria«- ja, éneklí Városy László ur.

Szentírás fordítása, Klopstock Messiasa, rendkívül elterjedt imakönyv nagy szolgálatokat tettek a vallásos élet fejlesztésé- nek; de egyházi költeményei által is kétségkívül rangos helyet vívott ki magának vallásos költőinek sorában.

Tárkányi nem csupán verselő, de költő, a ki magasabb színvonalra igyekezett emelni vallásos költészetünket. A kor fontosabb eseményei, természetesen a vallás világából vett eseményei, mesteri megörökítőt találtak benne.

Leo pápa trónraléptét s Munkácsy Krisztus Pilátás előtt című eseményes művét egyházi közül senkise tudta hatalma- sabbban megénekelni.

Vannak vallásos költőink, a kik rimekbe szedett közönsé- ges imádságokon kívül egyebet nem igen alkottak.

Tárkányi azonban megmutatta, hogy a vallásos költészet- nek napjainkban csak úgy lesz jövője, ha nem feledekzik meg arról a keretről, melyet kornak nevezünk s melybe bele kell fog- lainunk szellemi terményeinket.

Tárkányi Béla rokonszenves irodalmi alakjánál még nevez- tebbnek lehet mondani Mindszenti Gedeont.

Legújabb vallásos lyranak leghivatottabb költője. Költő a szó legszűkebb értelmében, a ki tülemelkedik a chablonokon s el- avult formákon.

Igen jellemző az a néhány sor, a mit magáról ír. Egy szerkesztő barátjához intézi ugyanis a következő nyilatkozatot: »Neked tudnod kell, hogy a vallásos költészet azon fajtát, melyet a legújabb nemzedék művel, én honosítottam meg irodalmunkban. Addig volt egy pár himnus és legenda, de még az avatottak is azt hitték, hogy a vallás értelme csak a templomban szólhatnak meg. Hogy az élet bármely mozzanatát vallásos ihlettel lehet meg- dallani, hogy magába az életbe kell bevinni az onnan küszölt hit- érzelmeket s így az életet mintegy összerokononítani s megszentelni a vallás által, sőt hazafiaság dicső színeit is a vallás spectrumá- ban szemlélni: ilyen lyra nem volt s én erre példányképet nem találtam magam előtt.«

Mindszenti Gedeon költeményei három kötetben jelentek meg.

* **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Allaga Hugo zombori kir. törvényszéki íródszótviselő a nyíregyházi kir. járásbíró-sághoz kvi hely. vezetővé nevezte ki.

* **Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatik,** hogy június 10-én délelőtt 10 órakor az e czélra kibérelt helyiségbe uracsorával egybekötött istentiszteletet fog megtartani, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Gallé Emil s. k. egyházi felügyelő. Korossy Emil ág. ev. lelkész.

* **Adomány.** Zichy Nep. János gróf a múlt héten néhány napot Topolyán töltött. Ott időzése alkalmából szép alapítványt tett: Értesítvén ugyanis arról, hogy nevezett egylett gróf Batthányi Lajos az első felől független magyar miniszterelnök és az aradi 13 vértanú emlékeztetője tagjai körében örökös szt. mise alapítványt gyűjt, ő mint egyleti tag, a még hiányzó összeget, mintegy 125 frtot kegyesen felajánlotta, kijelentvén, hogy nem mint magán egyén, hanem mint egyleti tag járul az alapítványhoz, s hogy az alapítvány a „Topolyai polgári olvasó-egylet alapítványá"-ra emelt kezességű.

* **Mechlói.** A Zomborban rendezendő kiállítás ügyében f. év június 10-én délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében értekezlet tartatik, melyhez a választmány tagjai tisztelettel meghívattak. Zombor, 1889. évi június 7-én. Schaffner József és Zsulyevits Ernő. kiállítási elnökök.

* **Esikülvő.** Mayer István a Mayer és Thum cég beltagja e hó 3-ikán vezetve oltárhoz Hanslich Karolina kisasszonyt Újvidéken.

* **Hymen.** Husveth István e napokban jegyezte el a Karnász Berta kisasszonyt Karnász István polgártársunk leányát.

* **A védelmi törvény és az önkéntesek.** A hivatalos lap múlt száma közli Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezését az egyes önkéntes szolgálatot teljesítő tudománygyemtemi, műegyetemi és jogakadémiai hallgatóknak adandó néhány kedvezmény tárgyában. Az ismeretes kedvezményeket a rendelet a következőkben foglalja össze: I. A beiktatásra vonatkozólag. A beiktatot tud. egyetemi, illetőség jogakadémiai hallgatóknak, kik a szolgálat teljesítése miatt megszakították tanulmányukat a beiktatás hatálya kiterjed a 2-ik vagy 4-ik félévi szolgálati időre is s új beiktatás ezután nem szükséges. Azok, kik szolgálatuk felsőbb tanulmányai megkezdése előtt kivánják teljesíteni, beiktatásukat kérhetik, a nélkül azonban, hogy a tanárnak beiratkozhatnak. Ez az előzetes beiktatás megkívánlatát azoktól, kik a középiskolában elnyert ösztöndíjukat önkéntes szolgálatuk egy éve alatt is élvezni akarják. Minthogy az önkéntesek szolgálatát helyét az új törvény értelmében nem választathatják szabadon, előzetes beiktatásukat a kezesítéssel személyes jelentkezés helyett postai úton kérhetik. II. Beiratási határidők. A beiratás határideje ama hallgatók részére, kik szeptember hó végén fejezték be szolgálatukat, október 1—8. napja töltetik ki. III. Az ösztöndíjakra vonatkozólag. A hallgatók ösztöndíjukban szolgálatuk egy éve alatt nem élvezik az ösztöndíjat, de tanulmányaik közvetlen folytatása esetén megtartják igényüket az ösztöndíjra. Azok, kik tanulmányaik befejezte után szolgálnak, a szolgálat első évében szintén részesülnek az ösztöndíjban. Az ösztöndíjnak a szigorlati évre való meghosszabbítását a miniszter, mint eddig, ezennel is esetről-esetre határozza meg. IV. Az orvos- és orvostanhallgatóknak adott kedvezmények. Azoknak az orvos- és orvostanhallgatóknak, kik egyetemi pályájuk alatt április 1-én szolgálatuk felévére vonulnak be a hadesapathoz, ekként felkészített felőlők teljes félévűl számíttatik be. E nyári félévük katonakönyvük előmutatása mellett az egyes tanárok által már március hó utolsó tételében aláírandó, dekáni látározása azonban eskü és önkéntes szolgálat megtörténetének igazolása után eszközözendő. Azok, kik akár egyetemi pályájuk megkezdése előtt, akár annak megszakításával teljesítették egyes önkéntes szolgálatukat, már végbizonyítványuknak megszerzése előtt, a 10-ik félévi folyamán tehetik le az elővizsgálatokat és az előszigorlatot vagy — ha ezeket már korábban letették volna — I. gyakorlati szigorlatot, feltéve, hogy az illető vizsgálat, illetőleg szigorlat tárgyait már szabályszerűleg hallgatták.

* **Eljegyzés.** Orehoja Sándor helybeli rendőrhadnagy eljegyezte özv. Melcher Orszikát Zomborban.

* **Jégverések.** A megye több helyéről kapunk értesítést, hogy hirtaiben kisebb nagyobb jégcsök voltak, melyek helyenkint tetemes kárt okoztak.

* **Szabadkai sajtópír.** A „Szabadkai légy” címet adta Torley Antal magának azoknak a közleményeknek, a melyeknek ele Horváth Mőrie dr. szabadkai ügyvéd ellen irányult. A sértések egész özönet tartalmazzák ama cikkek és Horváth dr. a sajtóbírósnál keresztelt eljegyzést, megtévén Torley ellen a sajtóbírói fejtelenést. A napokban már vádlévellet is beadták, a melyben többszörös becsületesítés és rágalmazás miatt kéri Torley megbüntetését. A vádlott jogi képviselője, Nagy Desző dr. több tanu beidézését és azt kérte, hogy keresetessék meg az ügyvédi kamara a Horváth dr. ellen folyamathat levő foglyelmi ügyek iratainak áttétele végett. E kérdésnek a sajtóbírósg helyet adott, a mi ellen a magánúdvő semmisségi panaszát jelentett be. Az iratok most a kir. kuriahöz terjesztettek fel.

* **Kettős házasság.** Tóth Ottó újvidéki szül. molnár 1872-ben Dunaföldváron törvényes házasságra lépett Fiehmüller Amáliával. Házassága után nem sokára elhagyta a feleséget és többé nem is törődött vele. Felesége csak ezélt 3 évvel hallott róla hirt a büntető törvények révén, a mely kettős házasság miatt porbe fogta a molnármentert. Tóth Ottó ugyanis kőbőrllása közben Budapestre vetődött, s áttérvén a protestáns vallásra, örök hűséget esküdött Ranga Evának, a kik késérséggel egyezett a frigybe, bár tudta, hogy Tóth Ottónak már van törvényes felesége. Magtudta valahogy a dolgot a lelkészí hivatal is, s a házaspár ellen bünyfőtől feljelentés tett. A törvények Tóth Ottó kettős házasság miatt 1 évi Rang Evát pedig 8 havi börtönre ítélte. A kir. tábla ez ítéletet helyben hagyta, ma azonban a kir. kuria V. büntető tanácsa Neuberger bíró előadás alapján, az enyhítő körülményekre való tekintettel, Tóth Ottó büntetését 2 havi, Ranga Eváét 1 havi fogházra szállította le.

* **A zonalatifa a magyar államvasutakon.** Mint a félhivatalos Pol. Corr.-nak Budapestre jelentik, a magyar államvasutakon a személyforgalomban augusztus 1-én lép életbe az új zonalatifa, mely már teljesen ki van dolgozva. Az új tarifa szerint az egész ország 14 zónára lesz beosztva. A menetdíjak

az első zónában lesznek: Személyvonatoknál az első osztályon 40 kr. a 3-ik osztályon 20 kr.; gyorsvonatoknál az 1-ő osztályon 70 kr. 2-ik osztályon 55 kr. a 3-ik osztályon 35 kr. A legutóbbi zónában a következők lesznek a menetárak. Személyvonatoknál az 1-ő osztályon 8 frt, a 2-ik osztályon 6 frt 20 kr. a 3-ik osztályon 4 frt; gyorsvonatoknál az 1-ő osztályon 9 frt 60 kr. a 2-ik osztályon 7 frt, a 3-ik osztályon 4 frt 80 kr.

* **A m. kir. posztakarékpenztár** május havi forgalma a következő volt: 35689 betétlét 329.368 frt 92 kr. fizetett be és 12.245 felmondás alapján 289.316 frt 25 kr. fizetett vissza. Tiszta betétösszeg 40.052 frt 68 kr. A megelőző év megfelelő szakában 34.108 betétlét 277.987 frt 63 kr. tétellet be és 10.654 felmondás alapján 234.223 frt 64 kr. fizetett vissza. Belépött új betevő az előbbi hónapban 4431, kilépett 3629, a betevők számában a szaporodás 802. A kir. postakarékpenztár számára vásárolt és a saját tulajdonát képező 5%-os magyar papírpáradek névértéke május hó 31-én 3.521.000 frtot tett. A betevők által 1886. február 1-étől 1889. május 31-dikéig megtakarított tiszta betétösszeg 3.283.385 frt 37 kr. A járadék-könyvesekre elhelyezett értékpapírok névértéke 594.800 frt. A betevők által május 31-ig megtakarított összeg tehát 3.878.185 frt 37 kr.

* **Lopás.** Andrischek Erzsébet apatini lakos e napokban, az apatini templom oltáráról egy oltárképeket el, s azt kőtenye alá rojtva hazavitte és a keménybe rejtette. A szerencsétlen nőt, ki e tettet valószínűleg elmehaborgásban követte el, elfogták.

* **Félvétele a hadapród-iskolába.** A es. és kir. hadapród-iskolába az 1889/90-iki tanév kezdetén (szeptember 18) nagyobb számmal fognak novendékek felvételt és pedig a bécsi, budapesti és a prágai gyalogsági hadapród-iskolák mindegyikénél az I. évfolyamba 100 — 100, a károlyvárosi, a Brünn melletti karhási, a krakkói melletti lövész, a nagyszéchenyi trüsti, a Grätz melletti liebenau, a pozsonyi, az innsbrücki és a temesvári hadapród-iskolák mindegyikénél az I. évfolyamba 50—50; a tüzér hadapród-iskolák I. évfolyamába 150 II. évfolyamába 50; az utász hadapród-iskolák I. évfolyamában 50 s II. évfolyamában 25; a lovassági hadapród-iskolák II. évfolyamába 50 s III. évfolyamába 35 novendék. A gyalogsági hadapród-iskolák II., III., és IV. évfolyamába és a lovassági hadapród-iskola IV. évfolyamába csak esetleg lesz felvétel. A hadmérnöki, valamint a tüzér és utász hadapród-iskolák III. és IV. évfolyamába újabb felvételek helye nincs. — A részletes pályázati feltételeket a m. kir. honvédség „Rendeleti Közlöny” június 3-iki 32-ik számla közli.

* **A szerb sajtó** a Jovanovic-ünnepekről. Az újvidéki szerb sajtó nagy elismeréssel adozik a Kisfaludy-társaságnak a Jovanovic áras szerb költő tiszteletére tartott ünnepélyért. Nagy sajtó fektet arra, hogy oly kitűnő irodalmi társaság, mely a legjelesebb magyar írókből áll, elismeréssel van a magyarországi többi nemzetségeknek kiváló irodalmi férfiai iránt. Jovanovic mindenesetre az az író ki első sorban megérdemli a kitüntetést kitűnő műfordításaiért, melyek által a magyar irodalom győzeit megismertette a szerbekkel. A „Zasztava”, hosszabb leirat közül az ünnepekről s így szól: „A Kisfaludy-társaság érdemes tagjai mindent elkövettek, hogy a jubileárius ünnepeket minden tekintetben méltó legyen Jovanovichhoz. A banketten a magyarok a szerbekkel a legősintűbben társalogtak, s a legjobb hangulatban s a legszépe emlékekkel váltak el egymástól. Mi is, a magunk részéről, hálás köszöneteket nyújtunk a Kisfaludy-társaságnak, mely Janovicot ünnepele, ezzel mi irántunk is tiszteletet nyilvánított.”

* **A Geiger-féle negyedmillió lopás** bünyében, a mely annak idején oly nagy szenzációt keltett, a vizsgálat már teljesen be van fejezte. Ez a legbonyolultabb bünyő, a mely eddigelé a szegedi törvényszékénél előfordult. Ennek az órási bünyőnek a szökevényeit Rósa Kálmán dr. a vizsgálatnál megbízott törvényszéki bíró, csaknem egy év óta börtönre vitte a legnagyob bűzzalomra volt szükséges, hogy a monstre bünyő vizsgálatát ilyen arányra rövid idő alatt befejezhesse. Ebben a bünyőben nem kevesebb, mint 48 bünyös van érdekelve, a kik többnyire kipróbált gazemberek, betörők, furfangos család és orgazdák. A vizsgálóbíróknak nagyon sok nehézségekkel kellett megküzdnie; mert a bünyösök többnyire oly egyének, a kik gyakorlatból ismerik már a bünyévi eljárásnak minden ágát-bogát és csaknem mindnyájan azon voltak, hogy megakadályozzák vagy késleltessék a vizsgálat befejezését. A csaknem egy évig folytatott vizsgálatból semmi lényeges mozzanat sem jutott a nyilvánosság szellettéjére és így nemesuda, ha arról az órási bünyőről egész legendák jártak sajtóról-sajtóra az emberek között. De nagy oka is volt a vizsgálatnak a titkolózásra, mert néha ott is nehéze valamit kideríteni, a hol csak egy személy a bünyös, hát még ott, a hol 48 tizenhárom próbás gazemberről van szó. A 48 közül 11 háslál a vizsgálati fogságban. A Geiger-féle negyedmillió lopás bünyőjének vizsgálati közben 48 bünyes derült ki, a melyek közül 42 lopás, 4 közirathamisít, 1 szándékos emberölés, 1 rablás. Ez órási bünyőhalmazt most a kir. ügyészségnél van indítványtétellel végett. A végvárnyalás szeptemberben lesz és előreláthatólag több hetet fog igénybe venni. Érdekesnek tartjuk azt is megemlíteni, hogy az a bünyő több mint husz ügyvédnek ad dolgot.

* **Szerencsétlenség.** Topolyán B. J. polgárnak 10 éves fia a város északi részén lévő lőszótábla fult. Segély későn érkezett, a fiut csak halva foghatták ki.

* **Halászkor furfangos.** Újvidékről érdekes példáját adják annak, hogy az ottani halászkor milyen furfanggal játszik ki a halászati törvényt. A halászati törvény május 1-től kezdve a magyar vizeken tilja bizonyos halfajoknak halászását. Az újvidéki halászkor azonban nagyon fogják azért a sillót, kecséget, pontyot s bünyet és nem éri őket, bár a pénzügyőrsége erősen ellenőri a hal-elárulást. A halászkor a zsákmanyt mind átviszik az átlében fekvő Péterváradra, hol vastaralanul áruhalgát a sok kecséget, pontyot, sillót, mert a halászati törvényben megállapított tilalom Horvátországra nem szól, ott nem érvényes. Az újvidékieknek tehát csak át kell menni a hajóhídon Péterváradra s az ottani piacról szabadon ehetik a tilos halakat, épp úgy, mint azelőtt.

* **Öngyilkosság a slenek.** Szeged és Szabadka között hajmeresztő jelenet folyt le a napokban a vasuti pályavonalon. Szabadka közelében egy munkás a személyvonat elébe vetette magát. Teste szétroponlatott. A vonat megállt s a közönség megrémült a látványon.

(A „Csitaonczében” ma Kulnbachi barna sör csapoltatik.)

VEGYES HIREK.

* **Vasuti jegy a földről a napba.** Egy amerikai kiszámította, mennyibe kerülne egy oly vasuti jegy, amelyel, ha vasut volna a földről a napba lehetne utazni. Az amerikai vasutárakat alapul véve, egy jegy 930.000 dollárba kerülne. A német vasutak arszabása szerint, a 150.000.000 kilométernyi tá-

volságot véve, egy II-od osztályú jegy ára 7 1/2 millió márkába kerülne. Az általános szabály, hogy a jegyek át nem ruházhatók, ilyen utazás mellett áll volna kivétel; legalább is tizedik ízig kellene megengedni e jegy örökletét; mert az utazás óránként 60 kilométernyi sebességgel 1.500.000 óráig, 104.166 2/3 napig, vagyis 58 1/2 esztendeig tartana.

* **Uj fonograf.** Párisból írják, hogy ott egy új fonograf készülékkel tettek kísérletet, mely több tekintetben felülmúlja az Edison-féle fonografot. Sumner Tainter készítette s a módosítás, melyet a készüléken tett, abban áll, hogy a gépet mozgósító gépezet villamos motort mechanikus uton helyettesíti, a varrógépekkel alkalmazott pedállal. A hangot felvevő viasz-henger szintén más hengerrel helyettesítette; viasz helyett tudniillik más keveréket használ, mely a használatban nagyon gyakorlatian bizonyult. A próba, melyet az új fonografal tettek, minden tekintetben igen sikeres volt s általában azt tartják, hogy Tainter készüléke felülmúlja Edisonsét.

* **Egy kerdalósno panasza.** A népszínház egyik csinos kerdalósno becsületesítés miatt panaszolta be B. L. hivatalnokot. Ez az ur e hó elején hordart küldött a kisasszony után, a ki a kereseti uton sőtét s megkérdezte, hogy hol lakik. A kisasszony felhőrogyva utasította el a hordart, megbízóját pedig beporlote. Szerinte ugyanis becsületesítés követ el az olyan ember, a ki egy idegen hölgyet az utcán félreismerhetetlen szándékkal megszólít vagy megszólíttat s meglehet, hogy a járásbíró neki ad igazat.

* **Lázadó asszonyok.** Szófiából egy minapi távirat a következő operettszerű esetről ad hírt: Több száz asszony a népből erőszakos módon megzavarták iparkodók egy régi templomnak utca szabályozási szempontból szükséges volt lebonstatás. A zajongó asszonyok a közbe lépett rendőröket kövekkal hajgálták, mire a titózsavó vonult ki, hogy hideg vizsgárok szegélyelő kergesse szót a vén asszonyokat. Minthogy ez sem sikerült, katonaság jelent meg s a teret azonban megszüntötte. Ez alkalommal ködöbálás következtében több sebesülés történt. Újabb esendhőrobitás nem fordult elő, dacára annak, hogy az asszonyokhoz sok férfi is csatlakozott. Az egész eset a városban derűteltség idézett elő.

* **Hazatért halott.** Egy messzi földön meghalt szép fiatal szegedi asszony holttestét szállították a napokban haza Szegedre, hogy utolsó örök álmat itt szunyadhassza a szülőföldben. Mayer Frigyes beocsini cementgyár igazgató korán elhunyt nejeének, Vutka Emiliának holttete ma érkezett meg. A holttete elszállításra nem ment egészen simán, mivel a babonas oláh nép erőszakosan ellenszegült, a jégveréstől féltvén határát s azért a gyászoló család kénytelen volt Szegedről nagyobbbszerű katonai asszisztenciát kérni. A mannlicher elől aztán meghejtárat a babona. A boldogultnak temetése rendőrovisi felügyelet mellett reggel 9 órakor történt meg. Az elhunyt fiatal nő hamvait a belvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Irodalom.

— **Kincsét,** szellemi kincsét szerez az, aki a „Képes Csaldái Lapok” című szepirdalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra előfizet. E lap gazdag tartalmával, értelem s izlés nemestől olvasmányával valóóságos szellemi kincstárát képezi a magyar családoknak s „Nő a házbán” című műveltelevél nélkülözhetetlen barátja a családanyának. Közleményei minden számban a legjobb magyar íróktól érnek s a család bármely tagjának bátran a kezébe adhatók. A „Képes Csaldái Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, félve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten nagy korona-utca 20.) melyhez az előfizetők legezésrűben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

Pattantyúk.

Vezeti: SIRIUS.

Borkútra (savanyu víz forrás) vetődött a ezigány. Megkötölte a savanyu vizet, de alig vette a szájbába, már is kiköpte és ily szavakkal fordult el tőle: — se bor nem vágy, se víz nem vágy, hanem csak úgy kinlódol a világon, mint a sáványú kápusta a ezigány gombrában.

*
Keményen megdorgálta a tanár a tanítványát tudatlanságért. Többi között azt mondta neki: „Őn a legnagyobb számár valamennyi között.”

Kérem tanár úr, ez egyszer meg tetszett feledkezni önmagáról, volt a lakonikus válasz.

*
A balafon lógott egy deliquens eltorzult arecal. Akasztás közben valahogyan kibujt zsebéből a porcellán pipája, melyre a következő sokat jelentő szavak voltak írva: „Örvendünk az életnek!”

*
Beszélget az apa a kis fiával. Beszéd közben kérdi a kis fiu az apjától:

— Papa, mi az a lári-fári?
— Lári-fári az, — mondja az apa — ha a mamád azt mondja, hogy szeret, és mégis helyettem a katoná bésít eszokolja meg.

Történelmi naptár.

Június 10.
1190. Barbarossa Frigyes megh.
1580. Camoens portug. költő megh.
1836. Ampère Andr. M., hir. természett. és mathem. megh. Marseille.
Június 11.
1829. I. Vilmos ném. esz. esküvéje.
Június 12.
1864. Miksa császár bevonul Mexikóba.
Június 13.
1231. Pád. Szt. Antal, afrikai térítő, emléknapja.
1810. Seumo J. Gottfr. n. költő megh. Teplitz.
Június 14.
1800. Marengori ötközlet.
1807. Csata Friedland.
1828. Károly Ág. szász-weimrai nagyhg. megh.

Budapestről		812.	802.	814.	Eszék		813.	801.	811.	GYORSVONAT.		506.
Eszék		vegyes	személy	vegyes	Budapestre		vegyes	személy	vegyes	Budapest—Belgrád.		
Budapest	Indulás	9.40 este	2.40 déln.	8.10 reg.	Eszék	Indulás	5.12 reg.	4.04 déln.	Budapest	Indulás	2.40 déln.	
Kiskörös	1.59 reg.				Dráva-Szarvas		5.27 " "	4.23 " "	Szabadka	"	6.20 este	
Szabadka	5.34 " "	6.37 este	2.10 déln.		Dálya		5.43 " "	4.43 " "	Ujvidek	"	8.21 " "	
Tavankut	6.09 " "	7.01 " "	2.50 " "		Erdőd		6.08 " "	5.24 " "	Belgrád	Erkezés	10.05 éjjel	
Bajmok	6.40 " "	7.20 " "	3.19 " "		Gombos	9.15 reg.	7.08 " "	6.24 este	(Közlekedik minden estörtökön)			
Nemes-Milities	7.25 " "	7.49 " "	4.12 " "		Szánta	9.34 " "	7.21 " "	6.46 " "	Belgrád—Budapest		505.	
Zombor	8.05 " "	8.09 " "	5.00 " "		Prigl. Szt.-Iván	9.54 " "	7.34 " "	7.09 " "	Belgrád	Indulás	5.30 reg.	
Prigl.-Szt.-Iván	8.36 " "	8.29 " "	5.35 " "		Zombor	10.49 déln.	8.00 " "	8.10 " "	Ujvidek	"	7.43 " "	
Szánta	8.55 " "	8.42 " "	5.57 " "		Nemes-Milities	11.13 " "	8.14 " "	8.38 " "	Szabadka	"	9.46 " "	
Gombos	9.11 " "	8.53 " "	6.16 " "		Bajmok	12.00 del	8.49 " "	9.37 " "	Budapest	Erkezés	1.25 del	
Erdőd	10.40 déln.	9.45 " "			Tavankut	12.22 " "	9.04 " "	10.02 éjjel	(Közlekedik minden szombaton)			
Dálya	10.59 " "	9.55 " "			Szabadka	12.55 " "	9.27 " "	10.42 " "				
Dráva-Szarvas	11.50 " "	10.27 éjjel			Kiskörös							
Eszék	Erkezés	12.21 del	10.50 " "		Budapest	Erkezés	7.30 este	1.25 del	6.40 reg.			

Csatlakozások:
 Szabadka—Baja: Szem.-vonat 2.45 déln. Vegy.-vonat 5.45 reg.
 Baja—Szabadka: Szem.-vonat 10.26 reg. Vegy.-von. 6.50 este.
 Szabadka—Ujvidek: Szem.-vonat 1.40 del Vegy.-vonat 5.24 reg.
 Ujvidek—Szabadka: Szem.-von. 11.16 dele. Vegy.-von. 7.19 este.
 Szabadka—Szeged: Szem.-vonat 2.35 dele. 5.10, 6.32, 7.40 este.

NYILTTER*).

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65
 p. Meter — alatt und gemüetert (circa 2500 verch. Farben und Zeichn.) Geheirte und farbige Seidenstoffe von 80 fr. bis fl. 6.35 p. Met. — (ca. 650 verch. Zeif.) — ver. roben und färbliche porze und golffire das Fabrit-Depot G. Gensberg (L. und T. Hof.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

A legjobb és legerősebb
üditő-ital,
 mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, ogy-
 packal vagy növényi szörpökkel egyitve kitűnő ital
 vegyületek ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 SÁVANYU-KIVÍ

olja a szomjat, hűst és felfristit egyaránt. A legjobb
 szer a nyári hőség tikasztó hatása ellen.

* E rovat alatt közöltöket nem vállal felelősséget a szerk.
 Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **DR. MOLNÁR GYULA.**
 Kiadó: **OBLÁT KAROLY.**

Üzletmegnyitás.

Van szereném a n. é. közönség becses tudomá-
 sára hozni, hogy **Zomborban, főteza, Falczio-
 ne Lőrincz-féle házban,** (Berger L. női divat-
 áru kereskedő átellenében)

Neuhaus S. utóda
 ezég alatt
férfi-szabó üzletet
 nyitottam.

A szabászat terén hosszú időn át szerzett tapasztalataim feljogosítanak a n. é. közönség kegyes partfogását annál inkább kikérni, mert főteörökvésem leend. jutányos árak mellett mindig a legjobb és legfinomabb kelmék tartása s a legujabb divatu szabás által a n. é. közönség meglegedését kinyeri.

Kiváló tisztelettel
Neuhaus S. utóda,
 férfi-szabó.

MINDENJUTT KAPHATÓ. 17 KITYÜNTÉTO ÉREM

LEGFINOMABB MINŐSEG

CHOCOLAT
SUCHARD
 NEUCHÂTEL (SCHWEIZ).
CACAO

OLCSÓ ÁRAK.

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

Biztos fizetést
 és jutalékat adok oly egyének-
 nek, kik törvényileg engedélyez-
 tetett sorsjegy eladásnál (rész-
 letfizetése.) közlönnyarok.

FUCHS H.
 váltóüzlete 3-13
 Budapest, Dorotya-utca 9.

Egy használt, de teljes jókarban levő
8 lőerejű
cséplő-garnitura
 jutányos áron eladó.

A garnitura **Molitor A.** gépjavitó-mű-
 helyében Zomborban megtekinthető.

Fizetés 2 év alatt.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Rakovecz János,
 Bezdán.

A NEW-YORK
 életbiztosító társaság.

Alapított 1845-ben s tisztán kölcsönös-
 ségen alapul.

1889. január 1-én az aktívák 484 millió frankra rúgtak.
 Felosztható nyereseménytőbblét 36.703.761 frank.
 A tőke letetek jövedelme 22 millió frank, ami az
 aktívák 5%-át meghaladja, és a tartalék 5%-%-át teszi.
 Fennállása óta, 1889. január 1-ig a társaság ki-
 fizetett:
 Esedékes biztosításokért 300.633.499 frankot.
 Nyereseményekért és visszaváltásokért 306.814.310

Az 1888-ban ujonnan felvett biztosítások 647
 millió frankra emelkednek.

A társaság Európa fővárosaiiban épy mint Ázsiá-
 ban, Afrikában, Amerikában fiókokat állított fel. Mitan
 tisztán kölcsönöségen alapul és mitan ninesnek rész-
 vónyesei, a tőke és nyeresemény a biztosítottak kizá-
 rlagos tulajdona marad.

Referenciák Magyarországon:
A magyar általános hitelbank.
A pesti magyar kereskedelmi bank.
Strasser és König Budapest.
Deutsch Ignác és fia Budapest.

Közelebbi felvilágosításokat ad:
 a „New-York“ életbiztosító társaság
 igazgatósága
 Budapest, Koronaherezeg-utca 20.,
 és a zombori főgynöksége:
Bárány Lipót és Fia urak.

GRAEPEL HUGO
 GÉPGYÁROS
MARSHALL SONS & CO. LTD
 VEZÉRÜGYNÖKE

V., KÜLSŐ VÁCI-UT 46. BUDAPESTEN V., KÜLSŐ VÁCI-UT 46.
 (EZELŐTT BROGLE JÓSEF-FÉLE GYÁR).

Ajánl legkittűnőbb szerkesztő **konkolyalvasztókat (Trieur)** és **gabona tisztító rös-
 tákat,** agyszintén legujabb rendszerű **sorvetőgépeket,** könnyű faju **kétfasit ekék-
 esőves tengeri darálókat,** **kukoricza morzsolókat,** **szekarkavágókat,** **réparavágókat,**
 továbbá **lőkeret-fókászoló készületeket,** **gépkeket,** nevezetesen: **gabona tisztító-
 őrlőmalomok** és **malomberendezési gépeket,** **hengereszeket,** **lisztosztályozó hen-
 gerek,** **felhorlók,** **dara tisztító-
 gépek** és **malom vasrészeket;**
lyukasztott rostalemezek és **álta-
 lában mindennemű gazdasági gé-
 pek** és **eszközöket** legolcsóbb áron
 és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.
 (E) Árjegyzékek bementve küllételek.

ELFÉLL
 mindenféle malom
 felszerelési kért bármily
 erőteltetésre.

Lyukasztott rostalemez.

Székarkavágó.
Tisztító rosta.
Cébolaj.
Réparavágó.
Őrlőmalom.
Sorvetőgép.
Szénagyűtő.
Kör-fűrész.
Gőzmozgony.
Malomtrieur.
**SZERSZÁMOK ÉS ESZKÖ-
 ZÖK, GÉPESZÉK, KÖRÍTSZÖK
 ÉS TAKARÍTÓK SZÁMÁRA.**
Kétfasit eke.
Kétfasit daráló.
Kétfasit eke.
Csöves tengeri daráló.
Köncolyozó (Trieur).
Székarkavágó.
Lőkeret-fókászoló
Malomok.
Fecskeenderő.
Fukaszalógép.
Aratógép.